

H. Królik, A. J. Tomaszewski

Michałów, "Rydno", gm. Wąchock, woj. kieleckie

Informator Archeologiczny : badania 29, 5-6

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kowatej w przekroju jamy, której wypełnisko stanowił brunatny piasek z węgielkami drzewnymi. W górniej partii wypełniska leżało kilka płaskich kamieni, pod którymi znaleziono kilkanaście fragm. kości zwierzęcych, 2 mikrolityczne drapacze, mikrorylec i fragm. nieokreślonej formy retuszowanej. Jest to schyłkowopaleolityczna jama paleniskowa o epi-magdaleńskim charakterze kulturowym.

Wszystkie cztery odkryte w ubiegłym roku poziomy kulturowe zostały uzupełnione kolejnymi zabytkami. I tak, do najmłodszego zespołu oryniackiego doszły m.in.: 2 wiórowce oryniackie, drapacz pyskowany, wysoki drapacz krążkowany, rylec węglowaty, narzędzie klinowate, rdzeń zaczątkowy oraz starannie zagładzone ostrze kościane, fragm. poroży renifera ze śladami obróbki i przecięty w poprzek kiel niedźwiedzia jaskiniowego.

Tegoroczne znaleziska z drugiego poziomu kulturowego potwierdziły jego oryniacki charakter. Natomiast uzyskane w tym roku zabytki z najstarszych stratygraficznie warstw kulturowych przekonują o ich środkowopaleolitycznej genezie. Są to m.in. wielopiętwe rdzenie odlupkowe, lewluaskie odlupki, zębate i wnękowe narzędzia oraz zgrzeblo. Wśród wyrobów kościanych wyróżnia się zachowany w trzech fragm. przedmiot, wykonany z poddanego starannej obróbce, masywnego zębra zwierzęcego. Znaleziska te z uwagi na brak charakterystycznych elementów trudno zaklasyfikować do określonej tradycji kulturowej. Zalegały one w warstwach deluwialnych piasków z domieszką substancji organicznych, o najprawdopodobniej wczesnovistuliańskiej genezie.

Badania będą kontynuowane.

Krasice, st. 7
gm. Mstów, woj. częstochowskie
AZP 86-51/13

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Częstochowie

Badania prowadziła mgr Kurgan-Przybylska z mgr Iwoną Młodkowską-Przepiórowską. Finansowane przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków w Częstochowie. Drugi sezon badań ratowniczo-interwencyjnych. Obozowisko schyłkowopaleolityczne, osada kultury łużyckiej.

Badaniami objęto południowo-zachodnią część dzikiej piaszkowni, odsłaniając 5 obiektów, z których dwa (nr 1 i 4) można interpretować jako dolki postłupowe; w ich wypełnisku znajdowały się drobne fragm. ceramiki łużyckiej.

Funkcja pozostałych obiektów jest niejasna. W obiektach 2 i 3 również wystąpiły drobne fragm. ceramiki łużyckiej oraz wyroby krzemienne. Fragmenty naczyń, wyroby krzemienne, a także naturalne okruchy krzemienne zalegały też w eolicznym piasku do głębokości ok. 0,4 m. W przeciwieństwie do badań z 1993 r. pozyskano niewielką ilość wyrobów krzemiennych (29) — były to wióry, odlupki i rdzeń oraz 2 odlupki z limnokwarcytu. Materiały krzemienne wiązać można ze schyłkowym paleolitem.

Stanowisko w południowo-zachodniej części wiązać można z osadą łużycką, natomiast w okresie schyłkowego paleolitu teren ten był peryferią obozowiska, które w świetle badań z 1993 r. można umiejscawiać w centralnej, zniszczonej części piaszkowni.

Badania będą kontynuowane w ramach interwencji konserwatorskich.

Kuligowo, st. 7, gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie — patrz: środkowa i późna epoka brązu

Michałów, „Rydno”
gm. Wąchock, woj. kieleckie

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Kielcach

Badaniami kierowali mgr mgr H. Królik (IAE PAN) i A. J. Tomaszewski (PMA). Finansowane przez Państwową Służbę Ochrony Zaby-

tków w Kielcach oraz Państwowe Muzeum Archeologiczne i Instytut Archeologii i Etnologii PAN. Pierwszy sezon badań. Pracownie krzemienia czekoladowego związane z cyklem mazowszańskim oraz ślady osadnictwa mezolitycznego. Cmentarzysko ciałopalne z okresu lateńskiego i (lub) okresu wpływów rzymskich.

Sondaże (dołkowania o oczku 1 oraz 2 m) przeprowadzono na cyfrowo uformowanym, lekko zwydmionym skrawku II tarasu Kamiennej (do 4 m nad poziomem doliny zalewowej), w miejscu, gdzie planowana jest eksploatacja piasku na skalę przemysłową. Przebadane miejsce mierzy ok. 110 x 60 m i jest otoczone lasem, a od północy schodzi w dolinę zalewową Kamiennej.

Ujawniono 6 wyraźnych koncentracji krzemienno-materiału pracownianego, odległych od siebie o kilka metrów. Niektóre dołki dostarczyły aż 150 rdzeni i charakterystycznych produktów rdzeniowania. Materiały te można odnieść do cyklu mazowszańskiego. Okazy wtórnie retuszowane są niezmiernie rzadkie i mogą wiązać się w późniejszym osadnictwem mezolitycznym.

W innej części badanego obszaru, gdzie materiał krzemienno był nieliczny, odkryto grób ciałopalny, być może uszkodzony przez inny grób. W obrębie otwartego tu wykopu 2 x 2 m nie zaobserwowano zarysu jamy (jam). Zawartość stanowiły fragm. naczyń ceramicznych, niektóre wtórnie przepalone, żelazna klamra i sprężynka fibuli oraz przepalone kości i węgle. Materiał pozwala na razie na ogólne datowanie obiektu na okres lateński.

Zwazwszy na dotychczasowe niezniszczenie obszaru, powinny tu być podjęte badania wykopaliskowe.

Mirkowice, st. 33
gm. Mieścisko, woj. poznańskie
AZP 45-32/7

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Badania prowadził dr Marek Chłodnicki. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Czwarty sezon badań. Obozowisko kultury hamburskiej, osada ludności kultury pucharów lejkowatych, osada ludności kultury amfor kulistych, osada ludności kultury ceramiki sznurowej.

Badania prowadzone były w najbardziej narażonej na zniszczenie przez eksploatację piasku części stanowiska. Poszerzono wykop I w kierunku południowym i wschodnim o 100 m².

Odkryto 4 nowe obiekty (nr 58-61) i dokończono eksploracji czterech obiektów odkrytych w 1994 r. (nr 49-50 i 56-57). Wszystkie obiekty to niewielkie, nieckowate zagłębienia o nieokreślonej funkcji. Należy je prawdopodobnie wiązać z osadnictwem kultury pucharów lejkowatych lub kultury amfor kulistych, większość z nich nie zawiera jednak żadnego materiału zabytkowego. W trakcie eksploracji wydobyto, głównie z warstw kulturowych, kilkaset fragm. rozdrobnionej ceramiki oraz zabytki krzemienne, które można wiązać z kulturami amfor kulistych i pucharów lejkowatych. Pozwalają one datować osadnictwo kultury pucharów lejkowatych na fazę wczesnowiódreńską, a osadę kultury amfor kulistych na fazę II/IIIA.

Ponadto ze stanowiska pochodzą nieliczne fragm. ceramiki kultury ceramiki sznurowej oraz pojedyncze zabytki krzemienne (grocik sercowaty, grot laurowaty) związane z osadnictwem schyłkowo-neolitycznym i z wczesnej epoki brązu.

Jedynie nieliczne zabytki krzemienne można wiązać z kulturą hamburską, której bogate pozostałości odkryto w poprzednim sezonie wykopaliskowym.

Badania nie będą kontynuowane.